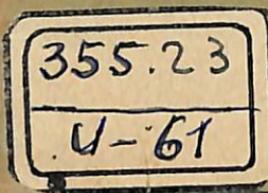

ՅԱ. ԱԾԻՐՅԱՆ

ԽՈՀՍՇ ՊԱՏԱՆԻ ՊԻԱՆԵՐՆԵՐԻ
ՌԱԶՄԱ - ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԴԱՍԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԵՐ

ԲԻBLIOTEKA
Института
Востоковедения
Академии Наук
СССР

ՊԵՏՐՈՎ

1932

ԵՐՐՎԱՆ

01 AUG 2013

41.296

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Կորհըղային պետության դեկադարների առաջ գլուզով ամենակարեւոր խնդիրներից մեկը պատճենի պիտուների բազմամիլիոն բանակի նախապատրաստության խնդիրն է՝ յերկրի պաշտպանությանն ակտիվութեն մասնակիցներ համար:

Ռազմական զաստիարակությունը և նրա հետ անդամաններնեն շաղկապամ քաղաքական զաստիարակությունը միայն վերջին տարիներում իրեն համար տեղ գտնել սկսեց պիտներաշխատանքի ընդհանուր սիստեմի մեջ, այն է՝ 1927 թվականից. ուստի, կոմունիստական ամրող զաստիարակության ամենայերիտառարձ հյուզը հանդիսանալով, անցյալում մի չափ թերություններ և խոտրումներ ե ունեցել և ապագայում պահանջում ե առանձին ուշադրություն և ուսումնասիրություն:

Այն հիմնական գրույթը, վրբի վրա պետք ե կառուցի պատճենի պիտներների ռազմա-քաղաքական զաստիարակության սիստեմը, արժած և ՀՀԿՑԵՄ կողմանը միավորական պարագաների մեջ (1929 թվականի գեկտեմբեր) կամ յերիամիության ռազմական աշխատանքների մեջ բարեկարգ խնդրում: Պիտները պիտներաշխատավորների առաջն և զնում մի նոր պատասխանառու խրնդիր-յերեխանների հետ ռազմական աշխատանք տանելիս՝ ձևոք քանիով կուլիկուիլի աշխատանքն իրու աշխատանքի ինքնուրույն տեսակ տանելու պրակտիկաները, նոր ձևեր և ձեթուղներ զտնել պիտներկարմակերպության աշխատանքի ամրող բրվանդակությունը ուսպանդակությունը:

Ռազմա-քաղաքական զաստիարակության խնդիրներին վերաբերող զժվար ժոմենաներում խորհրդատվության համար պետք ե գիտել մասնիկոմշարժման կենտրոնական տաճ ռազմական բաժնին:

56490-66

Թարգմ. Բ. Յեղիշ զարյան

Խմբ. Գ. Յեղիշլյան

Հանձնված և արտադրության 13/XI

Առ. Փ. Ե.

1. ՀԵՆԻՆԻԶՄԸ ՑԵՎ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Տնտեսական, քաղաքական, պետական շինարարության կամ միջազգային հարաբերությունների բնագավառից վորես խնդրի ուսումնասիրություն սկսելիս մենք միշտ և ամենից առաջ դիմում հնը նյութերի այն ամենահարուստ փորձին, վորը հեղափոխական համապայքարի յիրկար տարիների ընթացքում կուտակեց մեր պայքարի յիրկար տարիների ընթացքում կուտակեց մեր կուսակցությունը և վարչանորոշ հստակ և պարզուուշ կուսակցությունը ձևակերպելու և շԱՄ Պ(ր)կ կաղմակերպիչն ու առջնորդ Վ. Ի. ԼԵՆԻՆԸ:

Այդպես ել տվյալ դեպքում, ռազմական գործի գիտելիքներին և հմտություններին տիրապետելու խընդունակությունը մեր առաջ, վարպետի հետո ամենամեծ շատ դիրք գնելով մեր առաջ, վարպետի հետո ամենամեծ շատ ավետությամբ նրանց հանձնենք պատանի պիտուններին և դրանով խնդրանցից Միության պաշտպանության ընթացքում կալնրանցից նախալարաստենք, մենք պետք տոկուն մասնակիցներ նախալարաստենք, մենք պետք տասե ծանոթանանք և յայլ յուրացնենք, թե ինչպես տասե ծանոթանանք և յայլ յուրացնենք, թե ինչպես տասե նյակ տարիների տեսլության մեջ կուսակցությունը՝ լենինի ուսմունքով զեկալարվելով, պայքարում եր իմական բանակի քայլքայիլու և պրոլետարական բանակի ստեղծելու համար:

ՀԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ԶՈԿԱՏՆԵՐԸ

«Միայն ուժով կարող են վճռել պատմական մեծ ինդիրները, իսկ ուժի կաղմակերպումը ժամանակակից ինդիրները, իսկ ուժի կաղմակերպումը մարդկանց առկայությանը և»: Այսպայքարում ռազմական կաղմակերպություն ե»: Այսպայքարում ռազմական կաղմակերպություն ե»:

Բայց ի՞նչպես պրոլետարիատը կարող եր շարական ռեժիմի արդ պայմաններում կաղմակերպի իր բանակը՝

վորովես հեղափոխական բանակ: Վ. Ի. ԼԵՆԻՆՆ ասում էր. «Եռոյն այդ զորքերից դուրս են գալիս հեղափոխական բանակի ջոկատները»:

Ենք յերբ 1905 թվականին «Պատյոմկին» զրահանաժի հակառակություն անցած հարմիք գրուշակ շարձագրեց, Լենինը գրում էր. «Հեղափոխական զրահանավը «Պատյոմկին»-ի գեմը ուղարկված ռազմական նավերը հարաժարվեցին կովկել ընկերների գեմ... Յարական կառավարությունն առանց նավատորմի յերեաց: «Պատյոմկին» զրահանավը հեղափոխության չհաղթված տերիտորիան մնաց, և ինչ էլ լինի նրա վիճակը, մեր առաջ առակ յե անտարակառաւելի և ամենանանակոր փաստը—հեղափոխական բանակի կորիզը կազմելու փորձը»:

Յարական բանակի քայլքայման միջոցով, նրա շարժերից պրոլետարական բանակի կորիզ ստեղծելով, կուսակցությունը 1917 թվականի հոկտեմբերին ամրող գնդերի և զիմբիդաների ապստամբած ժողովրդի կողմը գլխովին անցնելուն հասավ, դրանով ել զրկելով թե՛ ցարական կառավարությանը, թե՛ կերենսուն կուսակցությունը, պայքարում միակ նեցուկից և պաշտպանությունից:

ԿՈՐՄԻՒԲ ԳՎԱՐԴԻԱՆ

Ենկիրը ուղարկում է անհատով, բայց անհատով, պետական ապարատում և բանակում գեպի նոր իշխանությունը թշնամաբար վերաբերվող մարդկանց առկայությանը, ինչպես և նոր պետական հաստակակարգին սպասարկելու համար՝ պայքարատի անվետքության պայմաններում, արդյունաբան ու նրա կուսակցությունն ստիպված ելին չին բանակը տները ցըել, կղզիացնել սպասության վնասարարական տրամադրությունը և նորից վերակազմել պետական ամրողյ ապարատը:

Իսկ հարձակվող թշնամուն դիմադրելու համար, յերերի ներսում հականեղափոխության բանդաների գեմ պայքար մղելու համար բանմոր սպասակարգն իր ժիջից առաջ քաշով «պրոլետարական միլիցիա», կամ

«Կարմիր գվարդիա», ջոկատներ հին բանակի այն հետափոխական կազմային մասերի չուրջը կազմված, վորոնք անպայմանորեն նվիրված են պրոլետարական հեղափոխությանը:

«Պրոլետարական միլիցիա» ստեղծելու լողունգը տվել ե Վ. Ի. Լենինը դեռ 1917 թվականի դեկտեմբերից առաջ, և նրա թեզին ասում են. «Այդպիսի միլիցիան բանվորների և Զինվորների Պատգամավորների Խորհուրդների գործադիր որդանը կլիներ, նա կոտովեր ազգաբնակության բացարձակ հարգանքով և վատահությամբ, վորովհետեւ նա հենց ինքը ամբողջ ազգաբնակության կարմակերպությունը կլիներ»:

«Պրոլետարական միլիցիայի» այս լողունգը կաղամում և անցումը բուրժուական բանակների քայլայում մեջ գեղի պրոլետարական բանակի ստեղծումը:

Շատերը թերագնահատում են Կարմիր գվարդիայի («պրոլետարական միլիցիա») դերն ու նշանակությունը, բայց այդ միայն այն ե վկայում, վոր այդ մարդիկ չեն հասկանում ապագա հեղափոխությունների ընույթը: Առանց Կարմիր գվարդիայի՝ ապատամբած պրոլետարիատի դիմումը ուժի այդ միակ ձեր կազմակերպման, անհնարին և հեղափոխության մեջնական հաղթանակի և նրա նվաճումների ամբապնդումը Կարմիր գվարդիան հաջորդ անգամ դասակարգային Կարմիր բանակի մերածելու միջոցում: Հոկտեմբեռուն հեղափոխության և քաղաքացիական պատերազմի փորձը հաստատում և այդպիսի հարցադրման ամբողջ ճշությունը:

ՎԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ

Դասակարգային թշնամու համառությունն ու կազմակերպվածությունը, այն դասակարգային թշնամու, վորը Խորհրդային յերկրի շրջափակում Հայուարարեց և Խորհրդային յերկրի դեմ ինտերվենցիայի համար նետեց բանակի այլ բազմաթիվ գնդերը, վորոնք վերցրված են իմպերիալիստական պատերազմի ազատված:

կատներից, Կարմագրեցին խորհրդային կառավարությանը հրատարակելու ժողկոմխորհ 1918 թվականի փետրվարի 23-ի պատմական դեկրետը կազմակերպված սոցիալիստական կարմիր բանակ ստեղծելու մասին:

Կարմիր բանակը դասակարգային բանակ և; Նրա դասակարգային բնույթի հիմնական հատկանիշները ձևակերպված են կուսակցության ծրագրում հետևյալ կերպով. «Կարմիր բանակը, վորպես պրոլետարական վիւսատուրայի գործիք, պետք և անհրաժեշտորեն բացերաց դասակարգային բնույթը ունենա, այսինքն՝ կազմվելի բացառապես պրոլետարիատից, նրան մոտիկ կանգնած գյուղացիության կրստարական խավերից և աշխատավոր գյուղացիությունից»:

Կարմիր բանակը—արմինը ամբողջ պրոլետարիատի և հեղափոխական գյուղացիության մարմնից, —իր հակողության տակ ոդտագործելով հին բանակի հրամանաժամկան կազմին, ամբողջ յերկրի մեծագույն լարումով և ուրիշ յերկրների հեղափոխական պրոլետարիատի աշխացությամբ հաղթող գուրմ յեկավ ծանր հրափորձությունից:

Պրոլետարական պետության գյուղացիան փաստը, վորը հիմնակի, լավ զինված բանակ ունի, —ամսանշակայական նշանակություն ունեցող մի յերկույթե, վորը սարսացուցիչ յերկույղ և ներշնչում կապիտալիստներին և նրանց ծառաներին՝ սոցիալ Փաշխատներին և հիացական ուղարկություն և հույս՝ պրոլետարիատին և աշխարհի ճնշված ժողովուրդներին:

Կարմիր բանակը միջազգային պրոլետարիատի բանակն է. և ապագայի հեղափոխությունները կապիտալիստական յերկրներում կողմագործեն պրոլետարիատի զինված ուժ կարմիրու փորձը ուսուական հեղափոխության որինակով:

Կարմիր բանակի միջազգային նշանակության մասին պետք և հիշի ամեն մի մարդ, վոր աշխացում և նրա մարտունակությանը կամ պատրաստվում և մտնելու նրա մարտական շարքերը:

Կաշմիք բանակի պատմական սեղին մի գմա և հառաջախայրըն պլուտարխատին՝ հեղափոխության զինված ուժ կազմակերպելու գործում :

Կուսակցության այն պայքարի տրամադրությունն իւմանալ, զոր սա սղել ե իր պլուտարխական բասակի համար—նշանակում և իմաստալիքն համաշխարհային Հոկտեմբերի համար մղվող պայքարի վառական բնպիյամ իւչպս են կազմվալու սեղ գաշուակրց պլուտարխական բարձրականելոն այժմյան բուրժուական յերկրների նարում :

2. ԽՍՀՄ ՍՈՅԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԾԱՎԱԿԱՆ ՎՃՈՒՅՆ ԾԱՎԱԿԱՆ ՎՐԱ ԿԱՅԱՑՄԱԿԱՆ ՍԵՐՄ

Կուսակցության 14-րդ համագումարի վորոշումները, վոր առաջ քաշեց յերկրի բնպուառացման պլուտումը և կուսակցության 15-րդ կոնֆերենցիան, վոր լուսէր դրսց սուր օւլուրքական տնտեսության գարգացման հնգամյա պլանի մասին, մեր պլուտարխական պետության ներսում կապիտալիզմի մնացորդների վրա մեր հարձակման նոր քաղաքականության սկիզբը դրին:

Սոցիալիստական շխարարության շտեսալած թափը, բասգորների, կոլտնտեսականների և աշխատավոր գուղացիական ժամաների խանդագուռությունը, վորոնք լրջորեն սկսեցին բանվոր գասակարգի առաջալը բատ «առանել և ասցնել» կապիտալիստական տուշամակարդիքներին՝ լողունղի կատարման գործին, ահա արդի յերկրներին՝ լողունղի կատարման գործին, ահա արդեն յերկրող տարին և, վոր կենսագործում են մեծ աշխատանքների պլանի կոնտրոլ թվիրը: Հնգամյակի վշխատանքների պլանի կոնտրոլ թվիրը: Հնգամյակի վերջին, այսինքն 1932 թ., արդյունաբերության անզուտ արտադրանքը մինչպատերազմյանի համեմատությամբ կածի յերեք անդամ, 50%-ով կունծանա դյուզատնտեռության արտադրանքը: Խորհրդային Միությունը մետաղական արտադրանքը: Խորհրդային Միությունը մետաղական պլանում և ինքը կարտագրի արտադրության միջոցները: Սոցիալիստական շխարարության հնգամ-

յա պլանը համաշխարհային տնտեսութայն հետին շարքերից առաջին պլանի վրա յե քաշում ԽՍՀՄ՝ վորպես ինդուստրիալ-ադրարային յերկրի արդյունաբերական բաղադրի բացահայտ գերակշռությունը (այլ վոչ գյուղատնտեսականի առավելապես, ինչպես առաջ եր):

Հասկանալի իւ, վոր տնտեսության վերակառուցման այդպիսի տեմպը, և մանավանդ ինդուստրիալ հիմունքը, պրոլետարական դիկտատուրայի պետության մեջ առաջ ե բերում հականորհրդային հարձակման նոր պայթյուն և Խորհրդային Միությունն ողակելու նախապատությունը ուժուացում: Կատարած հանդուրժել իրենց կողքին սոցիալիզմ կառուցող յերկրին, վորովհետեւ այդպիսի հարևանությունը նոր հեղափոխությունների և տնտեսական նոր բարդությունների պայթյուններով և սպառնում, վորոնք բոխում են կապիտարախզմի համար մեր խորշորագույն յերերի անմատչելիությունից, վորպես կապիտալիստական արտադրանքի սպառման շուկայի, հումքային բաղադրի և այլն:

Բուրժուազիան սուր կերպով ուժեղացնում և մեր դեմ առանձինություն առանձինությունների և առաջնորդությունների հարձակումները մեր քաղներեալ աստղությունների մրա, խորհուգաւին աշխատամարների սպանությունները, դիմանապետական հառարերությունների զուցարարական խղումները և անհետնից Հարձակամները ծախմած մամույի մեջ: Այդքանը կապված ե բուրժուազիայի այն հույսերի կորըստացությունը: Եթե իունի տեսական եւուութե, ուեւ նոռչուուցին Միությունը կիսականիտական յերկրի կմերասերմի, կույակային հողը տնտեսությունը կղեռական կունդուղություններին առդրունաբերության մեջ: Այդ հույսերը խորտակած են մեր սոսիա- լիստական առանձինությունների և առաջնորդությունը մետաղական յերկրների ունկնդիրների ունկնդիրներին առաջնորդությունն ինկուհայի մու, Հուեւուու մեհեմ սոցիալիստական վերակառուցման պահանջներին, ինչ-

գուստրացման և դյուղի համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա, առաջ նետեց «Համատարած կոլեկտիվացման հետո» մոռակա եռաւահանուհի, վերացման» շողունդը, այսինքն՝ համաշխարհային կապիտալիզմի վերջին նեցուկի վերացման լողունդը:

Այդ բանը չի կարող չուժեղացնել բուրժուազիայի ճգույնութեառ և ոռոճնախան նախատարարությունը՝ ուղղակի զինված հարձակում գործելու մեջ վրա, այսինքն՝ ռազմական լուծումն տալու միջտ միենույն՝ սոցիալիստական պիտությունը՝ «բայլչերկան ժանտափախտի» ազբյուրը—վոչչացնելու խնդրին: Նախապատրամութեական համերդի դիրիթյոր և դուրս գալիս Պիո XI պապը:

Այս «հոգեկոր առաջնորդը» համբիտալիստական պետությունների կառավարությունների դիտությամբ համաշխարհային «խաչակրաց արշավանք» հայտարարեց Խորհրդային Միության դեմ:

Այդ արշավը հակահեղափոխության ուժերի հաղմակերպման ամենավտանգավոր մեթոդներից մեկն ե, նա ցույց է տալիս իմ պերիայիզմի ամենասերտ կազը յեկեղեցու հետ և հենվում է Արևմուտքի խամբոլ ժողովրդական մասսաների կրօնական Փանատիկոսության վրա, մանավանդ գյուղացիության, հող և պատրաստում ժողովրդական մասսաների աշքում: Խորհրդային Միության վրա ռազմական հառճակում գործելը կրօնական արդարացնելու համար:

Պատերազմի սպառնալիքն որեցոր ավելի ու ավելի ունալ է դառնում:

ԵՍՀՄ վրա ռազմական հարձակում գործելու պլանի անմիջական կատարողները կլինեն, իհարկե, այն պետությունները, վորոնք սեղմ ողակով շրջապատում են մեր սահմանները: Ծումինիան, Լեաստանը դուրս կրենդ իրենդ կենդանի ուժը՝ հավաքած գրիսավորական մնչված գյուղացիներից, վորդինելու յեն դերապես

կազար յերկրները տեխնիկայի վերջին խոսքի համաձայն:

Եեղակացության մեջ առաջ բերենք Վ. Ի. Լենինի խոսքերը մեր անելիքների մասին պատերազմի վտանգի կապակցությամբ:

«...Պետք ե պատրաստ լինել այն բանին, վորդը ուժության ամենափոքր փոփոխության դեպքում իմպերիալիստական զիշակերները նորից հարձակվելու յեն մեզ վրա: Պետք ե պատրաստ լինել այդ բանին:

Դրա համար ամենից առաջ պետք ե վերականգնել անտեսությունը, պետք ե հաստատապես վտանգի հանել այն... Ով վորդը մոռացության տա մեզ շարունակ սպառնացող վտանգի ասախն, վորը չի դադարի, քանի դոյությունը ունի համաշխարհային իմպերիալիզմի, ով վորդը մոռացության տա այդ, նա մոռացության կտա մեր աշխատավորական հանրապետությունը»:

3. ԱՊԱԳԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԹԸ ՅԵԿԱ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Իմպերիալիստների ռազմական հարձակման անխուսափելիությունը Խորհրդային Միության վրա ամենամուտիկ ապահովում ամեն մի մարդու համար պարզ է:

Ամեն մի կոմունիստ, կոմյերիտական, պիոներ և անկախությական բանվոր և գյուղացի դիտակցում են Խորհրդային յերկրի պաշտպանության վճռական նախապատրաստության անհրաժեշտությունը:

Կարճատես հանգստության ամեն մի որ, ամեն մի ժամ մենք պետք ե առավելադույն արդյունքով ոգտագործենք աշխարհում ագանգին պրոլետարական պետության պաշտպանության գործի համար:

Ի՞նչ բանի մենք պետք ե պատրաստ լինենք: Կարելի՞ն յերդուք, վոր մենք այժմ պատկերացնենք մեզ, թե ինչ ձեւ կընդունի գալիք պատերազմը, ի՞նչպիսի ուժով մենք պետք ե կովենք յերկիրը պաշտպանելիս:

Առաջին հայոցքավ այդպիսի պատկերացման համար կարելի յէ վերցնել իմակերպիալիսական պատերազմի վերջին ամիսների պատկերները և նրանց պայքարի այն ձեր համարել, վորը կարող է ընդունել պատերազմը և ՍՀԾՄ սահմանում:

Բայց բանից գուրս և գալիս, վոր «վոչ մի բան այնքան մեծ կախում չունի տնտեսական պարմաններից, վորքան հատկապես բանակը և նավատօրմը»:

Նրանց սպառազինումը, կոմպլեկտավորումը, կադմակերպումը, տակտիկան և սորտերիան կախումն ունեն ամենից առաջ նրանից, թէ գարզացման թնչ աստիճանի վրա յի գտնվում արտադրությունը տրվյալ մոմենտում», գրում եր Ֆ. Ենգելսը:

Ամեն մեկի համար հասկանալի յէ, վոր հստաշխարհային սպանողի վերջանալուց հետո, տասներեք տարվա ընթացքում գիտությունը, տեխնիկան և արտադրությունն ամբողջությամբ հօկայական քայլեր արին գեղի առաջ, վորը—հետեւով Ենգելսի վորոշման— արմատապես փոխեց բանակի ամբողջ կառուցվածքը, նրա տեխնիկան և սորտերիան:

Ժամանակակից և ապագայի բանակները—դրանք բանակներ են տեխնիկայի, բարդ և ամեն ինչ խորտակող մեխանիկմների, վորոնք պատերազմը դարձնում են մարդկային կենդանի ուժի ժամանական վոչնչացում, պատերազմ առանց ճակատի և թիկունքի:

Կանգ առնենք այդպիսի մեքենայացված պատերազմի միքանի պատկերների վրա, վոր նկարագրում էն բուրժուական յերկների սաղմական մասնագետները, և մենք կտեսնենք 1914—18 թվականների սաղմական սպերացիաների խաղալիք լինելը, յիթե ցանկանանք համեմատել նրանց ապագայի պատերազմի հետ:

Գեներալ Ֆոշը, Խորհրդային Միության կատաղի թշնամին, այսպես և նկարագրում այդ ապագա պատերազմները. «Թունավոր ռուբենները մահացու կերպով ներգործող գաղեր են տարածում, վորոնք թափանցում են ամեն մի պաշտպանողական դիմակի միջով և մահ են պատճառում միքանի բողեյից հետո.

Հանդցնելու չենթարկվող Փոռփորային ռումբներն այցում են միուր մինչև վոսկը: Հարյուրավոր տան-կեր, վորոնցից ամեն մեկը մեկ բողեյում հազարավոր հաճացու կրակոցներ են ժայթքում, զնողացիներ, վո-մակայու կրակոցներ են ժայթքում, զնողացիներ, վո-րոնք մեկ բողեյում հարյուրավոր միլիոն զնողակներ են և ետքում: Յեկա այդ բոլոր սուվումների վերեւում՝ հազարավոր ինքնաթիւներով մթաղնած յերկինք, վորոնցից մահվան չեղեղներ են թափիւում յերկրի վրա: Ճակատի գծերի հետեւում ավերակացած ընկնուա են քաղաքներ ու դյուներ հեռազարկ հրետանու և ավասուումը բների կործանարար կրակի տակ»:

Նրա ասածը կրկնում է Անդլիայի նախկին ռազմական մինիստր Զերչիլը, վոր հայտարարում և՝ «յեթի պատերազմը Գերմանիայի դեմ ձգձգվեր, այդ զեղքում «1919 թվականին հազարավոր ողանակեր պետք ե խորտակեյին Գերմանիայի քաղաքները, տասնյակ հազարավոր թնդանութներ պետք ե փշրեյին ճակատը... Զլաված ուժի թունավոր գաղերը, վորոնց դեմ բոլորովին չեյին պաշտպանում սովորական դիմակները, պետք ե ճակատի մասներում, վորտեղ հարձակում եր պատրաստվում, վոչնչացնեյին ամեն դիմադրություն», կյանքի ամեն մի հնարավորություն»:

Այդպես են պատերազմվորում իրենց կայենական աշխատանքը պարոն համաշխարհային իմպերիալիստները: Այդ բանը պետք ե սպասի Խորհրդային Միությունը և արդարիսի հարձակման դեմ նա պետք է պատրաստվի:

Իսկ մենք, պլուտարքական աշխատավոր գյուղացիության յերկրը, ի՞նչ կանգես բերել պատերազմի այն՝ սարսափների դեմ, վորոնց այդպես կրտած պատրաստվում և բուրժուազիան:

Այդ բանի պատասխանը տալուն կողնի Ֆ. Ենգելսի թեղիսի շարունակությունը. «...Հաղթությունն ու պարտությունը կախված են նյութեղեն, այսինքն՝ զուտ տնտեսական պայմաններից, մարդկային և հրացանային նյութից, այսինքն՝ աղղարնակչության քա-

նակից ու վարսելից և տեխնիկայի զարգացման մակարդակից»:

Յեթ այսպես, իմպերիալիստների վրա հաղթանակ տանելու պայմաններն են—տեխնիկայի մակարդակի բարձրացումը՝ յերկում, այսինքն՝ ինդուստրացման յենթարկել այն՝ արդյունաբերական հզոր հանդույցներ ստեղծել, վորոնք խաղաղ ժամանակ մեղ միջնավոր տոնն մետաղ կտան, չարյուր հազարավոր մաքնամաքեր և գաղդյաներ, միլիոնավոր տան ըմբիական պարագանյութեր պաւուզանտնառության համար, իսկ սրատերազմի դեպքում միլիարդներով ուռմբներ և զնաբեներ, թունավոր գաղդի անուեր և հազարավոր ողանակիր՝ պայքարելու համար համաստակորդների վեմ միննույն միջոցներով, վորոնցով նու ուզում և վոչնչացնել մեղ։

Մենք պետք են միինոնավոր ցաք ու ցրիմ աղքատիկ գյուղացիական տնտեսություններից խորհանութեառությունների և կոլտնտեսությունների դյուլատնառական մթերքների հազարավոր ֆարբիկուներ ստեղծենք, դրանով կապահովենք Կարմիր բանակի միլիոնավոր ջոկատներին բոլոր անհրաժեշտ միջոցներով, ավելի լավ, քան թե կարող են անել այդ բուրժուազիան իր բոլոր Փաշմատական վարձկան զնդերով։

Մեր հաղթանակի այդ յերկու ամենակարևոր պայմանները մեծ աշխատանքների հնդամյա պլանի հիմքում են դրված, ուստի և նրանց կատարումը և գերակատարումը անհրաժեշտ հիմնաքարեն և ԽՍՀՄ պաշտպանության գործի համար։

Մեր հաղթանակի գիտ յերկու ամենակարևոր պայմանները մեծ աշխատանքների հնդամյա պլանի հիմքությամբ, դասակարգային կոփածությամբ, վորն իր մեծամասնությամբ անցել և իմպերիալիստական և քաղաքացիական պատերազմների բովից, ներկայացնում է իրենից մարտական սրանչելի նյութ, անհամեմատելի այն՝ իր գառակարգային կազմովը և քաղաքական կառուցվածքովը իսլամաբդիստական հետ, փորը մեր թշնամիները կիարողանան շարժել մեր վեմ։

Բոլոր յերկների արդյունաբերական պլուտոտարիստները գլխավոր դաշնակիցն ամեն մի կապիտալիստական բանակի ներսում—թույլ չի առ իր հայրենի կապիտալիստներին ծալաբերու ուսպմական ճակատն այնպես, ինչպես վոր կկամենար անել բուրժուազիան։ Դադանի համախմբումները, գործադուլները յերկրի ներսում, բանակի կադրային և պահեատի մասերի քայլացումը, զինված ապատմբությունները, իրենց պրոլետարական կարմիր գվարդիայի կազմակերպումը կցրեն մարտնչող բուրժուազիայի շարքերը և կապահովեն պրոլետարական զենքի հաղթանակը։

Գալիք պատերազմի միջազգային բնույթը, միջազգային պրոլետարիատի մարտական կորիզի մասնակցությունները նրա մեջ և համաշխարհային հեղափոխության ռազմական հալթանակների կախումը Խորհրդային հանրապետության բանվոր դասակարգի և աշխատավորական պյուղացիության մարտական հզորությունը՝ հարկադրում են մեջ ավելի ուժեղ կերպով ընելիու մեր հայացքը քաղաքական հորիզոնի վրա, հաշմի առնելու կապիտալիզմի ամեն մի թշնամական շարժումը, ամրացնելու և ընդլայնելու մեր տնտեսության հզորությունը, ել ավելի ու ավելի ոգնելու մեր կարմիր բանակին գտառելի կադրեր պատրաստելու յերկոտարբությունից, պարտադիր արտազորային ռազմական ուսուցման միջոցով նոր ու նոր հասանելի նոսովիաքմի շարքերը և նրա ողնությամբ ու զեկավարությամբ անխորոշեկելի բարբեկաղներ ստեղծելու զաման թշնամու բոլոր նենգությունների դեմ։ Ներկա մոժենոն առանձնապես ուշագրություն և պահանջում գետի Խորհրդային միության այն մասուկները, վորոնք չեն կարող Կարմիր բանակի մարտական ողնականները լինել մեր թիւհամբում։

Դաստիարակել մահուկներին ռազմա-քաղաքական և ռազմա-տեխնիկական կորիզից— նշանակում և գալիք պատերազմում փրկել միլիոնավոր զուր զոհերի, վո-

բռնք կորչում են իրենց անողնականությունից, սկահել կյանքն ու առողջությունը սոցիալիզմի պատահի ընձյուղների և նրանցից մեր փառավոր կարմիր բանակի ապագա հերոսական կաղըեր նախապատրաստել:

4. ՊԱՏԱՆԻ ՊԻՌՆԵՐՆԵՐԻ ՌԱԶՄԱ-ՔԱՂԱ- ՔԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒ- ԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԶԵՎԵՐԸ

Հասկանալի յէ, վոր մենք —ազգաբնակությունը, ԽՍՀՄ աշխատավորները — չենք կարող հանդիսան կերպով գիտել պատերազմի կատաղի նախապատրաստությունը մեր գեմ: Մենք չենք կարող հույս դեմ միայն համաշխարհային պրոլետարիատի ուժի և ողության վրա, մենք պարտավոր ենք ամբողջ աշխարհի բանվոր դասակարգի առաջ պինդ պահել մեր ձեռքում իշխանությունը և հզրապես նախապատրաստված վիճել Խորհրդային յերկրի առեն մի թիզ հողը պաշտպանելու համար:

Միության պրոլետարիատը և աշխատավորական գյուղացությունը պետք է պատրաստ լինեն պայքարելու վոչ միայն ճակատում, այլև թիկունքում, վոչ միայն կենդանի թշնամու դեմ, տանկերի, դնդացիների, հրանոթների գեմ, այլև ողանակերի, ավելոդադային ուռմբների, ողային գետանեների և հարձակման մյուս միջոցների գեմ, վորոնք հնարավոր են ամենախոր թիկունքում:

Կոմյերիտմիության —պատահի պիոներների դեկավարի և դաստիարակչի անելիքն եւ լրջորեն և անհողողող կերպով զրագվել մանուկների դաստիարակության գործով, նրան թիկունքի ակտիվ պաշտպանության նախապատրաստելու վաղվահամար և դիտակական մարտիկ և հրամանատար նախապատրաստելու բջկի, կոմպլեկտավորման համար, յերբ վոր դրա ժամանակը հասնի:

Պիոներների ուղղմաքական դաստիարակությունը պետք է համապատասխանի այն գրույթներին, վոր տրված մեջ մեղք վերաբերելու համապատասխան գործություններին, վոր տրված մեջ մեղք վերաբերելու համապատասխան գործություններին:

ա) պիոները պետք է զիտենա, թե ի՞նչպես բոլոր յերկրների կոմունիստական կուսակցությունները, ուստական հեղափոխության որինակով, պայքարում են հեղափոխական բանակների կորիզներ ստեղծելու համար, ի՞նչպես են նրանք ստեղծում իրենց կարմիր դպրոցիաները, ի՞նչպես են պատրաստվում իշխանությունը ձեռք բերելու համար մղվող մարտերին: Այդ գիտելիքները մեր դաշնակիցների մասին գալիք պատերազմներում կտա պիոներների ողակի, զոկատի ինտերնացիոնալ աշխատանիքը: Նա բաց կանի պիոներների համար իմպերիալիստական, արդային և դաստիարակագյին քաղաքացիական պատերազմների եյությունը:

բ) Վորպեսզի իմանանք գալիք պատերազմների պամտները, նրանց նախապատրաստության բնույթը, սոցիալ-ֆաշիստների ստոր գերը նրանցում, իմանանք, թե Վորտեղից սպասենք թշնամուն, նրա ուժերին և մեր նախապատրաստության հաջողությունը Միության պաշտպանության համար, անհրաժեշտ և բարեկան աշխատանք ողակում, կուլեկտիվում:

շ) Վորպեսզի կատարելասահն սպառադիմում լինենք արժանավոր կերպով դիմադրելու ահեղ թշնամուն, պատահնի պիոները պետք է ծանոթ լինի ուղղմական տեխնիկայի և տակտիկայի հիմունքների հետ, տիրի այն հմտություններին, վորոնք անհրաժեշտ են յերկրի ակտիվ պաշտպանին՝ թշնամու ողային և քիմիական հարձակումներից պաշտպանելու յերկիրը, հրմտություններին, վորոնք կարող են ողտակար լինել գործող կարմիր բանակի համար: Դրա համար անհրաժեշտ և ուսումնասիրել ուզմական գործը:

ինտերնացիոնալ դաստիարակության անելիքն եւ պարզաբանել պիտոներներին ռազմական ընդհարումների ելությունը, նրանց պատճառները, մատնանշել մի չարք որինակներ ուուս-ճապոնական, ուուս-գերմանական, ավստրո-ուուսական, սերբ-ավստրիական և այլ պատերազմներից, բաց անել բուրժուաց-ցարական մասությունը, վոր երբ թե համաշխարհային պատերազմի պատճառ հանդիսացավ ավստրիական թագածառանդ Ֆերդինանդի սպանությունը կամ երբ թե ճապոնացիներն ուզում ենին ուուսներին իրենց հավատին դարձնել, իսկ գերմանացիները (վորպես աղջ)՝ ուզզափառ տաճարները կաստյոլների վերափախել և վոր ուուսական բանակը զուրս յեկավ պաշտպանելու իր յեղայր-ուլավուններին—սերբերին, չերնոգորցիներին և այլն:

Անհամեցած ե պարզաբանել յերեխաներին, վոր կարմիր բանակը զենքը ձեռքին կովելու և պաշտպանելու յե Խորհրդային Միությունը՝ կովելով կապիտալիստական պետությունների դեմ: Խորհրդային Միության կարմիր բանակը կովելու յե կապիտալիստական պետությունների (Անգլիա, Գերմանիա, Ֆրանսիա, Լեհաստան և այլն) դեմ վոչ թե նրա համար, վոր Խորհրդային Միությունը չի սիրում անդիմացիներին, ինչերին և մյուս ազգություններին, այլ նրա համար, վոր մենք չենք սիրում նրանց կապիտալիստական կարգերը, դրա համար ել կարմիր բանակն իրենց (կուպիտալիստների) մոտ յեղող պրոլետարիատի հետ կովելու յե կալվածատերերի, հարուստների, բուրժուաների դեմ՝ պայթեցնելու նրանց կարգերը և պաշտպանելու խորհրդային իշխանությունը:

Յերեխաները պետք ե գիտենան, թե ինչպես են պայքարում արտասահմանյան յեղայրները՝ կապիտալիստական բանակները քայլայելու համար, թե ինչպես կոմյերիտիությունը պայքարում է բանակի զո-

րակոչների դեմ բուրժուական յերկրներում, ինչպես են ապրում և պայքար մղում կարմիր ճակատայինները՝ հեղափոխության ապագա բանակի կառուերը:

Անհամեցած ե ծանոթացնել յերեխաներին, թե ինչպես պատերազմի գեպօւմ՝ ընդդեմ ԽՍՀՄ պատերազմով յերկրի բանվորսւերը կկարողանան և կիսանգարեն կապիտալիստներին պատրաստելու և կրելու ուումներ, փամփուշներ, հրանոթներ մեր գեմ, ինչպես նրանք գործադուլների և ապստամբությունների միջոցով իրենց յերկրի ներսում, իսկ զինվորները կարմիր բանակայինների հետ յեղայրանալու միջոցով կռժվարացնեն բուրժուական կառավարությունները պատերազմն ընդդեմ ԽՍՀՄ:

Այս բոլոր գիտելիքները պիտի յերեխաներից դաստիարակում են վոչ թե ազգայնականի—ուուսի, հրյայի, ուկրայնացու կամ կիրդիզի, այլ ինտերնացիոնալիստմարտիկի, վոոր ճիշտ և հասկանում պատերազմի պատճառներն ու ընույթը և գիտե, թե ով և ի՞ր թշնամին և ով՝ բարեկամը:

Ինտերնացիոնալ աշխատանքի մեջ կարող են կիրառել:

Մերոդ, զրույցներ 20-րդ դարի պատերազմների ժագման և մասույթի վերլուծման թեմաներով:

Զրույցներ բանվորների գործադուլների՝ գեպերի մասին Լեհաստանում, Գերմանիայում և այլն քաղաքացիական և խորհրդային-լեհական պատերազմի ժամանակ: Կարմիր ճակատայինների յերեխաների մասին ի պաշտպանություն ԽՍՀՄ: Յեղայրացաման գեղքերի մասին հյուսիսային ճակատում քաղաքացիական պատերազմի ժամանակ և այլն:

Հասարակական աշխատանք՝ Ռդնության կազմակերպում ՄՊԲ-ին, միջոցների հանդասակություն բուրժուական յերկրների չքայլությունների, քաղաքանարկայինների յերեխաների համար, կարմիր ճակատայինների անկյունների կազմակերպում բանվորական ակումբներում, կարմիր բանակայինների զորանոցներում, զպրոցներում:

Նամեակագրություն Կարմիր ճակատայինների, պիուններկողիկանիների և կոմյերիտուական թշիջների հետ, վորոնք ակտուացիոն աշխատանք են տանում կատիտաւմիզմի բանակի քայլայման համար բուրժուական բանակի պրոլետար-զինվորնույթ հետ:

Եթուուրյուն Կարմիր ճակատայինների ջոկատների և Կարմիր բանակի ազդային մասերի վրա, որինակ՝ ուսւ դինուրներինը՝ կիրագիտական կարմիր-բանակային մասերի վրա և ընդհակառակը:

Կրագմակերպում յերեկոյթների, տոների, խաղերի, ինսցենիբովկանների, վորոնք նվիրված են Կարմիր ճակատայինների, կոմունիստների, կոմյերիտականների և բուրժուական յերկրների պիոններների կյանքին ու պայքարին:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կարմիր բանակի հաղթանակները՝ թվով և սպառպինությամբ ամենազորեղ թշնամու վրա կարող են ձեռք բերվել միայն չորսիվ կարմիր-բանակային մասսաների հեղափոխական յերկաթե դիսցիպլինայի և քաղաքական բարձր գիտակցության: Պատասխնի պիոններները՝ մորհրդացին Միության գավակները՝ պատրաստվելով իրենց յերկրի պաշտպանության և ապագայի ուսման կարմիր բանակի շարքելում, պետք և դարձյալ ողակներում և կունկարիվներում քաղաքական կրթության լուրջ չկուլա անցնեն:

Պիոններները պետք ե գիտենան, թե կոմունիստական կուսակցությունը մինչ-հեղափոխական տարիներում ինչպես եր պայքարում պրոլետարիատի հեղափոխական բանակի կորիզն ստեղծելու համար:

Ինչպես երբն կրկում հեղափոխության մարտական դրուժինաները Մոոկվայի և Ռուսաստանի մյուս մեծ քաղաքների բարբիկաղների վրա:

Ինչպես քաղաքացիական սպասերադմի տարիներում Փարբիկաների և գործարանների բանվորներից կազմված Կարմիր գվարդիան, գյուղերի և շեների

պարտիզանական ջոկատները զավում ելին հակահեղափոխական զեներալների գրոհը:

Ինչպես եր կաղմվում, պայքարում և հաղթում իր դիսցիպլինայով և քաղաքական դիտակցությամբն ու ժեղանական բանվորա-Գյուղացիական կարմիր բանակը:

Գիտենալով, թե ինչպես բջկի պաշտպանության տակ կառուցվում և յերկրի ժողովրդական տնտեսությունը, ինչպիսի ԽՍՀՄ գուղղացիական, հետամատ թերկրից աճում—դառնում և բարձր կուլտուրայի և հզոր ննդուստրիայի մի յերկիր:

Գիտենալ չինարարության հնդամյա պլանի եյտությունը և նրա նշանակությունը Խորհրդային պետության և միջազգային հեղափոխության համար:

Հասիանալ պատճառներն ու նշանակությունը մեր խաղաղ քաղաքականության՝ շրջապատող բուրժուատական աշխարհի վերաբերությամբ, գիտենալ կապիտալիստական կառավարությունների փորձերի ամբողջ կեղծավորությունը՝ այսպէս կոչված, «դինաթթում» կոնֆերանսների» միջոցով հաստատելու խաղաղությունը և հանդոսությունը յերկրի վրա:

Միայն պարզ հասկացողությունը մեզ շրջապատող թե արտաքին և թե ներքին հանդամանքների, միայն զիտելիքները քաղաքական և տնտեսական գործոնների՝ մեզ նոր ուժեր և հստատուն վատահություն կընձեռն մեր վերջնական հաղթանակում:

ՄԵԹՈԴՆ

* Քաղաքական սիստեմատիկական ինֆորմացիա տակելը — գրույցներ ընթացիկ քաղաքականության չուրջը, լրագրերի ընթերցանություն, հարցերի և պատասխանների յերեկոներ, «քաղներկայացուցչություններ», աղիտյերեկոներ և այլն:

Զոդման յերեկոներ և կարմիր-բանակային մասի քաղկադմի հետ, կուսակցական և մորհրդային աշխատավորների հետ, սոցիալիստական շինարարության գարգացման միջազգային դրության թեմաներով դեկուցաների և զրույցների հետ և ովյալ Փարբիկայի,

գործարանի, խորհտեսության մասնակցությունը նբանում :

Մասնակցությունները կամպանիաների մեջ—խորհուրդների վերընտրությանների, քաղաքական ցույցերի, արդֆինպլանի կատարման համար, հարվածայնության համար գործարանում, խորհտեսության մեջ, կոլտնտեսության մեջ, լրագրի բաժանորդագրության համար և այլն :

Անկյունների կազմակերպում— Առողջապահմի, Կարմիր գվարդիայի պատմության, Կարմիր ճակատայինների, Կարմիր բանակի, հնդամյակի և այլն :

Արշավներ— ղեպի գյուղերն ու շենքեր, տնայնագործական արհեստանոցները, բանվորական ընթերցարանները, շինարարների տաղավարները՝ ղեկուցումներով՝ խորհրդային քաղաքականության մասին, պատերազմի հնարավորության և պաշտպանության մասին, Կարմիր բանակի դրության, աշխատանքի և տեխնիկայի մասին :

Եխուրուսիաներ— ղեպի հեղափոխության, քաղացյական պատերազմի թանձարանները, ինդուստրիա և գյուղատնտեսական ցուցահանդեսները, Փաբրիկաներն ու գործարանները, նրանց նշանակության հետ՝ շինարարության խաղաղ պարագաներում և ղերի հետ՝ պատերազմի ղեպօւմ— ծանոթանալու նպատակով։ Կազմակերպել երկուրուսիաներ զինվորական զորամասերը (զորանոցներ, ակումբներ, ճաշարաններ), ուսումնասիրել նրանց կենցաղն ու պայմանները, բանակի հրամկադիր հետեւ լսել զրույցներ նախկին զինվորի և ներկայիս կարմիր բանակայինի ծառադյության, կինդաղի մասին։

Պատրերերը, բաղլաղերը, միջոցների հանգանակությունը նառալիամի փնտիկի համար— և մի շարք ուրիշ աշխատանքներ պատանի պիոներին հասարական-քաղաքական լավ կոփածություն կտան, վորը անհրաժեշտ և մարտիկ-հեղափոխականին։

Մարտիկը—պատանի պիոները, վոր դաստիարակավածի ված և բայլչելելյան վողով—արդեն մարտիկի այն տիպն ե, վորը չի դողում վտանգի բռպելին, չի հանձնի իր գիրքերը, այլ կկարողանա կարեւոր մոմենտում հեռու պահելու ուրիշներին խուճապից։ Այդախի մարտիկին մնաւմ է միայն պատվաստել կարեւոր սազմա-տեխնիկական հմտություններ, տալ նրան ուղմական տակտիկայի զիտելիքներ :

Ժամանակակից բանակի և թիկունքի պաշտպանության ակտիվ մասնակիցը պետք ե հասկացողություն ունենա ուղմական գործի հետեւյալ տարբերի մասին։ 1. Կարողանա վարվել հրաշենի հետ և անվրեալ կրակի, 2. տեղագրություն իմանա, 3. քիմպաշտպանության հմտություններ ունենա, 4. կարողանա առաջին ողնությունը ցույց տալ վիրավորման ղեպօւմ և արշավանքի առողջապահության կանոնները զիտենա, 5. հասի ձեեռոր գիտենա, 6. զորաշարքի հիմնուկան տեսակները զիտենա, 7. զիմակավորման ձեերը զիտենա և 8. ծանոթ լինի ուղմատակտիկական հիմնական գործողությունների հետ։ Այս բոլորը պիոներները պետք ե սովորեն հասակի և կարողության համապատասխան չափերով։

ՀՐԱՅԱՆԱԶԳՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸ

Հրացանաձգության սպորտը, բացի հակառակորդին հարվածել կարենալուց (նախառություն), իրենում մի շարք կարենրագույն հատկություններ ունի, վորոնք անհրաժեշտ են մարտիկին, ինչպես և խաղաղ քաղաքացուն, այն ե՝ ղեկառական ունակություն, հաշվագացուն, սառնարյունություն, տոկունություն, ինչպես և համառության զգացմունքի զարգացում՝ լավագույն արդյունքների հանելու մեջ։

Վերջին ժամանակներս բոլոր յերկրների բանակները :

բռամ լայնորեն և զարդանում այսպիս կոչված սնայ-
պերիզմը, այսինքն՝ գերանվեհող հրացանաձգության
արվեստը, վորը հակառակորդին մասսայական կո-
րուստներ և պատճառում փամփուշտների նվազադույն
ծախսումով։ Խաղմծովդողկոմի տեղակալ ընկ. Ս. Ս.
Կամենեվը խորհուրդ և տալիս պատանի պիոներներին
ավելի լրջորեն պարապել հրացանաձգության գործով
և ԽՍՀՄ աշխարհումը լավագույն սնայպերներ տալ։
Անվրեպ կրակելու տրվեստը կարող և զարդանալ փոչ
ժիայն հրացանից և վինտովկայից արձակելով, այլև
ինքնարձակ-աղեղներից, պարսատիքներից, քարով
նշան խփելու միջոցով, գրուեկներով—կարճկոթ տե-
ղերով։ Հրացանաձգության գործի ուսումնասիրու-
թյան համար լրավ և պատանի սնայպերների կոմանդ-
ներ—զորախմբակներ—կաղմակերպել, հրաշանդիչ բե-
րել Ռւուպիաքիմից կամ կարմիր-բանակային մասից։

ՏԵՂԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Տեղադրություն—տուպոգրաֆիա—յէ կոչվում այն
գիտությունը, վոր յերկրի մակերևույթի և նրա վրա
գտնվող տարկաների չափելովն և զբաղվում, տպա
թե փոխադրում ե նրանց գծանկարի ձեռվ պայմանա-
կան նշաններով թղթի վրա։ Տեղի բոլոր պլաններն ու
քարտեզները կաղմացած են տեղադրության ողնու-
թյամբ։

Տեղադրությունը պետք և ռազմական գործում
այն տեղի գծանկարման համար, վորուղ զետեղված և
հակառակորդ՝ նախապես նշելու համար ռազմական
գործողությունների պլանը քարտեղի վրա։ Խաղաղ
ժամանակ տեղադրությունն անհրաժեշտ է ճանապարհ-
ներ բանալու, գործարաններ շինելու, գյուղատնտեսա-
կան հողաշինարարության աշխատանքների համար և
այլն։

Տեղադրության մեջն և մոնում նաև տեղը դիտակ-
ցելու հմտությունը, այսինքն՝ քարտեղի և կողմնա-
ցույցի ոգնությամբ վորոշելը, թե ի՞նչ ուղղությամբ

պետք եւ չարժվել, քանի կիլոմետր մնաց մինչև նպա-
տակակետը, ի՞նչչես գիշեր ժամանակ կամ մոռա-
խուղի մեջ չմոլորդել անձնանոթ տեղում։

Տեղադրությունը զարդացնում և մարդու մեջ ինք-
նուրույնության զգացմունք, ինքնավուտահություն,
նկարելու, աչքաչափի, դիտողականության և արագ
կշնորհատության հմտություններ և տալիս։

Տեղադրական աշխատանքը շատ հետաքրքիր եւ,
ոգտակար և և գժվար չեւ այդ գործում կարող են ոգ-
նել՝ ուսուցիչը, հողաչափի և բժիշկ հրամանատարը։

ՔԻՄՊԱՇՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ճակատաների բացակայությունը ժամանակակից
պատերազմում և Հայկառակորդի ողային հարձակման
հնարակորությունը խոր թիկունքում—առաջնին պլանի
վրա յեն զնում ազգաբնակչության, մանավանդ կանաց
և յերեխաների, Հայկաքիմիական պաշտպանության խնն-
դուրը։

Խորհրդային Միության պատանի պիոներների վրա
մեծագույն պատասխանատվության խնդիրն և դրվում
պաշտպանելու իրենց կյանքը և իրենց մայրերի ու
կրտսել յերեխաների կյանքը, գորոնք կարմիր թիկուն-
քումն են մնում։ Այդ խնդիրը պիոներների վրա պար-
ապանություն և զնում ավելի սեղմ կերպով համա-
ձուլվել ԽՍՀՄ ուղղական և ավիոբիմիական պաշտ-
պանության աջակցող ընկերության— Աստավիաքիմի
համ։

Սովորել տիրապետել հակագաղին, կարողանալ
անել այն և իր ռաժերով գաղտապատան սարքել, կարո-
ղանալ ժամանակին նկառել գողային զբուհը և կաղմա-
կերպվածորեն աշխատել փրկելու մահացողներին, կա-
րողանալ առաջին ոգնությունը հասցնել գաղով թունա-
վորվածներին—ահա այն կարևորագույն անելիքները,
վորոնց պետք և նախադարձաստված մնի պատահի
ոլուները։

Քիմպաշտպանության համար պատը պիոներ

և ջոկատներում և դպրոցներում քիմիական գորախըմբակներ կազմակերպելու, տեխնիկական խմբակներում ինքնուկերու հակադադերի և զաղապատանների մողելների պատրաստության, թշնամու ուժային հարձակման դեմ ուսումնական դիտակեսեր կառուցելու միջոցով։

Քիմպաշտապանության ձևերի ուսուցման համար պետք է կանչել ԱՄֆ հրահանդիչներին, զորացրված կարմիր-բանակայիններին և ԲԳԿԲ հրամանատարներին։

ՑԻԶԿՈՒԼՑՈՒՐԱՆ ՅԵՎ. ԱՌԱՋԻՆ ՈԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Քերին է հայանի, վոր բոլոր կորուստների կեսը, վորոնց կրում նն բանակները ճակատում, առաջ են զափս վոչ թե զնդակներից և ուուրներից, այլ բաղմաթիվ չիփանություններից, արյան վարակումից, վորոնց մարտիկների հակասառզապահության բովանդակության հետևանքով են ստացվում, ճակատային կյանքի պայմաններում իրենց ուժերն ու առողջությունը պահպանելու անհմտությունից։ Ամեն մի պատանի պիտոններ, վոր պատրաստում են դժվարին փորձությունների բանակում, պարտափոր են նախապատրաստել իրեն նրանց հանդեպ, ամրացնել իր առողջությունը, ուժեր համարել։ Հիմանդրությունն ավելի շուտ նրան է բանում, ով վոր Փիղիկապես թռոյլ է, ուստի բանակում ավելորդ բնա չլինելու և չիփանդանոցում անփերջ չզառնդելու համար, ամեն մի պատանի պիտոններ պետք է դիտենա և կատարի գիմնաստիկայով տմենուրյա վարժությունների ձևերը, սովորի վազել և քայլել, պարապի լուղորդությամբ և թիավարությամբ, գոկի իր օրդանիզմի վիճակի և զարգացման վրա, կարողանա կանխել հիվանդությունը։

Պետք է դիտենա ամենապարզ հմտությունները՝ սկզբանության հաւանիու արնահոսության, ուշաթափության, թունավորման դեպքում, կարողանա կապել վերքը, բարձրացնել և տեղափոխել հիվանդին, կարողանա փրկել խեղդվողին։

Պետք է դիտենա առողջապահության կանոնները՝ արշավում, հանդստի ժամանակ և տանը։ Սանիտարական և ուղմակեան առողջապահության վերաբերյալ դիտենիքներն ու հմտությունները կարելի յեն ձեռք բերել ԱՄֆ սանիտարների ատրյաղներում և չոկատներում կաղմակերպվող սանիմբակներում։

Ֆիզկուլտուր-կազդուրիչ ուսուցումն անցնելու համար պետք է այս դիսցիպլինաներին վերաբերյալ կողեկտիվ պարագմունքներ կաղմակերպել ողակի կամ ամբողջ կոլեկտիվի համար։

Ուժագործեցնեք բժշկին, ԱՄֆ սանկումանդի ավագ անդումին, Փիղկուլտուրայի հրահանդիչներին։

Կ Ա. Պ Ը

Կապը մեծ նշանակություն ունի բանակի մարտական աշխատանքում և սպորտական գործի ամենահետաքրքիր առարկաներից մեկն է հանդիսառում պատանի պիտոնների համար։

Կապի նախատակների համար պիտոնները պետք է ուսումնասիրեն աղջման տալլը Մորգելի ալրբենարանով, սևմափորով, ուստագործելով՝ դրուչկները, փոքրիկ լսալսերները, արեային արաւացոլիկները և այլն. կարողանան վարժեցնել շներին և ազավանիներին կապի աշխատանքի համար. դիտենան հեռազրի, դաշտացին հեռափոսի կառուցվածքը, կարողանան աշխատել հեռագրական բանալու վրա. կարողանան վարիվել ուղիունդունիչների հետ. դիտենան սպորտական հաղորդման կրծատ աղյուսակն ըստ Մորգելի. կարողանան միացնել կապի կարգած գիծը (նիկորականություն կարկատել տանը)՝ սովորեն ձի հեծնել կամ հեծանիլով, մոտոցիկլետով գնալ. վիտենան կենդանի և տեխնիկական կապի այն նորագույն ձևերը, փորձն գործադրվում են պատերազմում։

Կապին վերաբերյալ դիտելիքներն ու հմտություններն ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ է կապականների կոմանդա կաղմակերպել կոյսկտիվին կից, տեխնիկական կայանի կամ խմբակի (երեկորսուուղիու)

մասնակցությամբ՝ ամենապարզ պրիբորներ պատրաստել (գումարելու ռազմագիշ, պարզ հեռագիր), զեկավարության համար կանչել լավ կապային աշխատավորի* բանակային ամենամատուիկ ձասից :

Պրակտիկայի համար պետք է «կապային շղթա» սահմանել ողափի անդամների միջն, նրա մեջ գնել հեռախոս, չներ, ռադիո, սուրհանդակներ :

ԶՈՐԱՇԱՐՔԸ

Պիոներ-կոլեկտիվում զորաշարքից պետք է ուղարկել վոչ թե խմառ վարժության և անվերջ քայլերի համար, այս առարտական կարգը և դիսցիպլինան պահպանելու համար :

Միայն այն առաջնորդողը, վոր չդիմե, թե ինչ անի յերեխաների հետ, գրադպուծ և անվերջ քայլափոխությամբ և շրջադարձներով :

Զորաշարքը պետք է ոգտագործել այն ժամանակ, յերբ՝ ա) անհրաժեշտ և պիոներներին առանել պատշաճ կարգով, որինակ՝ զորահանդեսի, արշավի ժամանակ, քաղաքի փողոցով. բ) անհրաժեշտ և գործե մասսայական խաղ սարքել, յերեխաներին համրել. գ) Փիզիկա-բարպարունքի, Փիզիուրային քայլերթի, քայլերթային յերգերի յերգեցողության պարագունքներ են տար-վում. դ) պետք է մի բանի մասին հայտարարել, սա-նիտարական զննություն կատարել և այլն :

Պիոներները պետք է գիտենան և հստակորեն կա-տարեն հետեւյալ հրամանները— «ուշադրություն», «զգացու», «աղամա», «կանգ առ», «քաժանվել», «ա՞», «ձախ», «պտույտով», «քայլերով առաջ», «մարչ», «կարգով համարիր», «առաջին», յերկրորդ, «համարիր», «յերկիրար շարվեր», «տեղում», «կանգնիր», «վաղ-քով»:

*) Այսուհեղ հիշատակվում են բրիգադներ, կոմանդաներ, գրո-ժինաներ, խմբակներ վրայի ռազմական աշխատանքի կաղմակեր-պության ձևերը Բայց ամեն լուր յերե այս ամբողջ աշխատանքը կազմակերպության ձևերը Բայց ամեն լուր յերե այս ամբողջ աշխատանքը կազմակերպության ձևերը:

ԴԻՄԱԿԱՎՈՐՈՒՄԸ

Ժամանակակից բանակների սպառազինման տեխնի-կան ստիլում ե մարտիկներին՝ մասսայական անմիա-կորուստներից խուսափելու համար վորքան կարելի ամեն լավ թագնվել հակառակորդի սովորնիչ կրա-կից, զբա համար ողափորձելով բոլոր բնական թա-ղըստոցները տեղում և նույնիսկ դիմել հակառակորդին խարելու արհեստական միջոցներին։ Հակառակորդի դրամաստությունը խարելու և իր մարտիկներին կոտորա-ծից թագնվելու արհեստը կոչվում է դիմակավորում։

Դիմակավորման համար զործ ևն դրվում ամենա-պահպան առարկաներ՝ գույնով և ձեռվ նման այն ա-պարկաններին, վոր գտնվում են մարտի դաշտում։ Այս-պես, որինակ՝ զիտելու տեղը թագնվելու համար զի-տող մարտիկը թագնվում և այն փոսի մեջ, վորի վրա կոճղի մակետ (զատարկություն) և շինված աչքատե-ղերի բացված քով։

Գնդացիրներն ու հրանոթները գիտողությունից թագնվելու համար վերելից ծածկվում են ծառերի ճյու-թագնվում, խոտի բանդոցներով, ծղնուսով, խոխով և զերով, խոտի բանդոցներով։

Առանձին մարտիկներն ամռանը հազնում են կանաչ խոտի գույնի զեղնականաշալվուն խալաթներ՝ սպա-կացու կոտրեց խսիրի ներկած փնջերով, ծմռանը՝ սպի-տակ, կնդուղավոր խալաթներ։

Դիմակավորման ձևերը շատ բազմազան են և հե-տաքրքիր պիոներների համար, նաև մեծ հնարավորու-թյուններ են տալիս յերեխաներին հայտնարկերելու ե-րենց գյուտարարական չնորհն այդ զործում։

Դիմակավորման վերաբերյալ դեկավարներ կարող են լինել ԲԳԿԲ կարմիր-բանակայինները և ուսհվիրա-կան, սպազմական մասերի հրամանատարները։

Վերեռւմ մատնանշված բոլոր՝ ուազմա-ստեխնիկա-
կան գիտելիքներն ու հմտությունները կարող են ող-
տավետությամբ կիրառվել միայն վորոշ կարգ և հե-
տեղադաշտանություն պահպանելով։ ուազմական հանդա-
մանքի պահանջներին համապատասխան։

Թե ի՞նչ, վո՞րոշ և ի՞նչ կարգով պետք է կիրա-
ռել— ուսուցանում և ուազմական գիտությունը՝ տակ-
տիկան։ Յերեխանների ուազմա-քաղաքական դաստիա-
րակության մեր զասերում մենք արդեն չենք կարգով
ուազմական գիտելիքների ոգտագործման պատրաստի
ուեցելուներ տալ ուազմական վասնդի պարագաներում։

Արդպիսի գիտելիքներ կարող ե տայ միայն վորձ-
նական մանյուլյոնների, ուազմական խաղերի և ուազմական
արշավների կատարման պրակտիկան՝ կարմիր բանակի
հրամանասարների ղեկավարությամբ։

Կոլեկտիվի առաջնորդողը տակտիկական գիտելիքնե-
րի տարրական դասերը կարող ե առնել ուազմական դրա-
կանության հետ ծանոթանալու միջոցով, մասնակ-
յելով ուազմական խաղերին և էսմյերի խություններուն ու
Ոսուավիագիմի մանյովերներին։

Ռազմականացած պիոներների մոռեցումը ուազմա-
կան զործողությունների պարագային պետք և սկսել
ուազմական տեխնիկայի ուսուցման տեղափոխությամբ
չենքից դաշտ, անտառի ծայրը, գետի մոտ, իսկ ավտո-
քիմպաշտպանության պրակտիկայում—քաղաքի, դյու-
դի խաղաղ վողոցները։

Իսկ մեծ մանյովերներն ու ուազմական խաղերը պետք
ե առնել միայն բանակի միջին և բարձր հրամանասար-
ության ղեկավարությամբ։

ՄԵԹՈԴԸ

Պիոներների ուազմա-ստեխնիկական նախապատ-
րաստության համար պետք է կիրառել՝

Եխկարսիաներ գեպի կարմիր բանակի և նազա-
տորմի մասերը, զորանոցները, ճամբարները և նազե-

րը, ԲԳԿԲ թանգարանները և կարմիր բանակի տները,
արտիլերիական պոլիգոնները, աերոզրուժները և այլն։
Կոմանդավաներ և խմբակներ ուազմական գիտելիք-
ների՝ կապի, տեղագրության, քիմիայի, ավիացիայի,
հրացանաձգության գործի ջոկատներում և գպրոցնե-
րում և այլն։

Նամակագրություն կարմիր բանակային մասե-
րի, հատուկ մասերի, նավերի նավատորմային զրա-
խմբերի, մանկական ուազմական կայանների հետ։

Կոնսուլտացիաներ շրջանային և քաղաքային-
ուազմական գիտելիքների բոլոր խնդիրների վերաբե-
րությամբ։

Կոնկորդաներ, ցուցահանդիսներ և մրցություններ՝
չուկառում, բազայում, շրջանում ուազմական գործի ա-
ռանձին ջուղերին վերաբերյալ լավագույն նվաճում-
ների համար։

Հազարական աշխատանքներ գյուղին, չենին
կապի զծով ողնելու ձեռվ՝ հեղեղումների ժամանակ,
սանհիւարական շեֆություն՝ թագի, գյուղի, չենի
վրա. ոգեռություն՝ հողաշինարարական աշխատանքնե-
րին (պլանի հանում). ուազմական տեխնիկայի յերե-
կույթների կազմակերպում, քիմիական փորձերի ցու-
ցագրություն, անկյունների կաղմակերպում, սերմա-
ցուների քիմիական ախտահանում, փորձնական գա-
զագագատանների կառուցում, հակագաղերի պատրաս-
տում և այլն։

Ռազմական խաղեր և արշավներ ուազմական գոր-
ծի յեղած՝ գիտելիքների և հմտությունների ամրա-
պնդման և սոսուզման նպատակով մարտական հանդա-
մանքներին մոռիկ պարմաններում։ Մագիր՝ ուազմա-
կան զործի վորևե առանձին ճյուղի թերումով, որի-
նակ՝ «Ռազմա-ինժեներական խաղը» կամ «Կապը» կա-
րելի յէ տանել մեկ-յերկու ջոկատով և մասսայական-
ները ուազմական գիտելիքների ամբողջ կոմպլե-
քով, — բազայի, շրջանի կազմով։

Արշավները կարելի յէ կապել գյուղի, կոլտնտե-
սության, հարեւան գործարանի, պիոներ-ջոկատի հետ՝
դոշման նպատակով և այլն։

Բ Ա Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ա Խ Թ Յ Ա Ւ Յ Ա

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	62
I. ԼԵՆԻՆԻՂՄԸ և ռազմական խնդիրը	3
Հեղափոխական բանակի առաջին ջոկատները	4
Կարմիր գվարդիան	5
Կարմիր բանակը	6
II. ԽՍՀՄ սոցիալիստական շինարարությունը և նոր պատերազմների վտանգը	8
III. Ազագա պատերազմների բնույթը և պաշտպանության խնդիրները	11
IV. Պատանի սկիզբների ռազմա-քաղաքական դաստիարակության բովանդակության բովանդակությունը և ձևերը	16
Ինտերնացիոնալ դաստիարակությունը	18
Քաղաքական դաստիարակությունը	20
Մեթոդը	21
Քաղմատներներկական հմտություններն ու դիմելքները	23
Հրացանաձգության դրուժը	23
Տեղազրությունը	24
Քիմպաշտպանությունը	25
Ֆիզկուլտուրան և առաջին սղությունը	26
Կապը	27
Զորացարքը	28
Դիմակավորումը	29
Տակտիկան	30
Մեթոդը	30

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0218702

ԳՐԱՅԻ 10 ԿՋ. (1 Վ.)

41. 296

Ե 32-2
Ա 923

Я. СМИРНОВ

**ВОЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ
ЮНЫХ ПИОНЕРОВ СССР**

Госиздат ССР Армении
Эривань—1932